

Csuba Ferke

Vígjáték, magyarán comédia, mely áll egyetlen húzásból.

= Szerző *KURTUCZ MISKA*, néhai debreceni deák az Úr 2002. évében=
= *Veszprém vármegye balatoni szegletében.* =

A száz éve született *Illyés Gyula* emlékére, akit az ezerkilencszáznyolcvanas években a halál akadályozott meg abban, hogy mesejátékot írjon a b.csabai színtársulatnak a XVIII. és a XIX. század fordulóján élő, Biharban, Békésben s más környékbeli alföldi vármegyékben különféle – leginkább a látó vak kódisság, valamint a kincskeresés nevezetű szélhámossággal kapcsolatba hozható – csínyeket elkövető, Csuba Ferencnek tisztelt (amúgy Békés városából való) pernahajderról, a hírhedt 1789-es csökmei sárkányhúzás hősről.

Játszó személyek

Csuba Ferke, ifjú táltos, máshol énekes vak koldus, rendszerént kincslátó, s egyéb imposztor

Bujtár Miska, Ferke cinkosa, belevaló fattyú

Erzse Miska igaz szeretője

Deák elcsapott debreceni diák és költő

Gergely öregbíró, másképpen főbíró

Juci ifjú bíráné, felpucolva száztíz kiló

Béla törvénybíró, akit megrúgott a ló

Hajdú Károly, másod bíró, a falu egykori bikája

Kádár Matyi, jegyző, magyarán nótárius

Jenei tanácsbéli vénember, süket a lelkem

Vaklaci esküdt, szőlőbíró, amúgy a sánta csizmadia

Imi kisbíró, kinek van egy jó húzó fia

Antoanette Annus, testáros személy a városból

Csaplár csárdás

Csaplárné csárdásné

Alispán a vármegyéről

s (a játszó társulat és a játszó hely, valamint égtáj, éghajlat, évszak, napszak lehetőségei szerinti számban és minőségben) egyebek: *Dudás, Gazda, Zsellér, Szolga, Vénasszony, Fattyú*, további *Tanácsbéliék, Húzó Legények, Fogdmegek*, valamint *Más Húzók és Nem Húzó Leselkedők*.

Történik Krisztus után 1789-ben Bihar vármegye Csökmő nevezetű helységében.

Szín: Érpart

Erzse *(be, jókora kosárral a karján)* Miska, Miska!

Bujtár *(a vízben nézi magát)* Jó, hogy nem tört el a csontom!... Húgom, te vagy az?! Isten hozott, hadd öleljelek meg!

Erzse Ha a húga vagyok, hogy ölelhetne? *(leteszi a kosarat)* Jó napot adjon Isten... *(s már védekezhet, mert Miskája nekilátna átkarolni, satöbbizni)* Mindjárt visszamegyek... *(nem engedi magát megcsókolni)* Mit szól anyám.

Bujtár *(nem erősködik, elereszti)* Anyád, de a falu?!

Erzse Hallja, a lenne a legcsúnyább! Csak a szájára ne vegye az embert Csökmő.

Bujtár Ember... *(nevet, s jóízűen méregeti a nála jóval fiatalabb, az ölelgetési kísérlettől kissé kipirosodott ábrázatú leányt)* Te vagy a Sárret legszebb kislánya! Ilyet még a Hídi Vásárban sem láttam... *(s ennek jegyében rögtön megfogná)*

Erzse Ne lódtson... *(taszítaná el magától)* Erzse az erősködő legényt) Nem lehet...

Bujtár Hogy meg ne lássák?... Rá ne jöjjön a falu, egész Csökmő, hogy engem szeretsz?...

Erzse Hogyne! A tisztesség...

Bujtár Az is van neked? *(s elereszti)*

Erzse Nem gondolta? *(és szedelőcködik, nyúl kosaráért, indulna vissza)*

Bujtár Lelkem, violám, meg ne sértődj! Látod, hogy igazán szeretlek! Hozzad nem nyúlok, ha nem akarod. Csak áruld már el, mennyire szeretsz?

Erzse *(nem tettei magát, el készül, rendezzi az eset kapcsán kissé rendetlenkedő ruhácskáját)* Ott a kosár tetején a likas kanna.

Bujtár Likas? Úgy is megteszi, de akkor igazítani kell rajta. *(forgatja, belefúj)* De hallod, jól megjártam!

Erzse Látom a sebes képén, azt méregeti a víztükörben? Meg ez a szakadt gúnya *(s már el is felejtette, hogy menni akar)* Jól megkenhették kendet! Ki volt az?! Hadd kaparjam ki a szemét.

Bujtár Már félt... Semmi ez, mi ugrasztottuk meg a falu véneit. *(legyint s kacag)*

Erzse Sikerült? Bolondját járatták a Tanáccsal? Meséljen!

Bujtár Mint egy szopós bárány.

Erzse Nagy vagyok, nem kicsi. *(kihúzza magát, ám így sem ér csak Miska válláig)*

Bujtár Meghúzatta velük Csuba a sárkányt! *(leülnek, Miska úgy regél, s megfogja Erzse kezét)* Én meg csak fújtam, fújtam *(mutatja a fűben a kürtöt)*, míg a nagy erőlködéstől le nem szakadt alattam az ág. Pedig jó erőset választottam...

Erzse *(Miskáját féltve, már-már hozzábújik)* Remélem, többé nem tesz ilyet! Belehalnék.

Bujtár Rápottyantam a kötéllel rángatott rekettyére, az fogott meg. Erre uccu neki, vesd el magad, úgy szedték a lábukat kincskereső nagy jó uraimék, hogy mind itt felejtette a drága ködmönét. *(mutatná, melyik bokorba rejtette)*

Erzse Elszedte tőlük? *(s elhúzódik szerelmétől)*

Bujtár Talán nem örülsz neki?

Erzse Nem tisztességes. A szerencsétlen vén tökéletleneket elbolondítják kendtek, aztán kirabolják! És én még kendhez mennék fe...

Bujtár Hogy mondtad?

Erzse Adja vissza nekik a ködmönt!

Bujtár Soha, lelkem, Erzsikém, hallod? Ezek a gané gazdák a tavalyi bérem egy részével is tartoznak, az idén meg kiszúrták a szemem pár krajcárral, ezzel-azzal. Nem úgy van az, Erzse! *(s elhúzódik)*

Erzse Hát hogy van, Misikám?

Bujtár Ilyen szépen még nem mondtad... Nem és nem! Ma este a gatyát is lehúzom róluk! Ami jár, az jár. Meg persze Ferke ígért egy kis pízmagot is.

Erzse Hagyja el, a pénz nem érdekel.

Bujtár Engem érdekel, s majd téged is fog, ha a saját házámba viszlek.

Erzse A faluba?

Bujtár Nem is Váradra!... Saját ház kell; ha nádtető, ha szalma, ha gaz fed, de a magadé.
Odahaza sokan vagytok, mi is alig férünk. Az efféle, mint én, szereti a szabadságot;
hogy kedvemre kinyújtózhassam magam!

Erzse Ha nem mondja, tudom akkor is.

Bujtár Adj egy csókot!... *(keresi is, nem csak kéri)*

Erzse *(elhajol)* Elfogyott!

Bujtár A szemed megcsókolhatom?

Erzse Ha előbb megöli a sárkányt, aki a tenger kincsen ücsörög. *(nevet, s felugrik)*

Bujtár Várj csak, te fertelmes jószág, levágom mind a hét fejed!

Erzse Vár anyám, mennem kell. Isten áldja, Miska!

Bujtár Siess, mert ha utolérlek... Holnap ugyanitt!

Erzse Csak kend is igyekezzék! *(el)*

Bujtár *(sóhajt, a kosárból falatozni kezd, majd)* Akkor most fel a fára.

Szín: Gergely bátya háza

Csuba *(a helyiség sarkában lévő asztalnál ül, előtte sorban állnak a kincset jegyző hely- és környékeliek)* Egyenként, gazduraim, egyenként! Fel is kell jegyezni, mivel járulnak hozzá a kincskeresés és sárkányhúzás költségeihez!

Hang *(a hangzavarban)* Pénz, pénz áll a házhoz! Hogyne fektetnénk abba a holtbiztos üzletbe, amelyet Csuba Ferenc urunk kínál.

Gazda Elég lesz három forint?

Csuba Idetegy! Egyelőre. *(a forintot kézbe veszi, megköpködi)* Apád, anyád idegyűjjön!
(mindhárom érmét tarisznyájába rejti, gazda el)

Zsellér Nekem csak egy rénes forintom van...

Csuba Neve? *(rója a papirosra)* Igen. Phú, phú. *(Zsellér el)*

Szolga Egy vasam sincs, de hamarosan megadom!

Csuba Mindenesetre a rovására írom! Mehet. *(Szolga el)*

Vénasszony Kedves fiam, nekem csak ennyi megtakarított pénzem van! *(mutatja tenyerében a pár karajcárt)* De az egyik unokám, tudod, fiam, az Istók gyerek, nagyon megszorult, segítenék rajta!

Csuba Tegye le, kendtől ennyi is elég. Ki-ki tehetsége szerint járul hozzá a sárkányhúzás költségeihez. Természetesen annak arányában részesedik az aranyból!

Vénasszony És ha elhozom még az új dunnámat? Most téptem meg a lúdajimat, az is ér valamit! A vásárban jó pénzt adnak érte.

Csuba Ha gondolja, hozza, a kisfiamnak tán jó lesz! De igyekezzék, mert nekem mennem kell, azonnal bezárom a kasszát! *(a vénasszony továbblép, jöhet a következő)* Első húzás: cigány vesztés! Elsőre nem sikerült, jött a következő. Második húzás: hasra esés! Mert ez a kincskeresés sem járt sikerrel, kendtek valahol már megint elpuskálták! Mire föl jön a végső, diadalmas, tenger aranyat ígérő bevetés a Rétben! Harmadik húzás: sárkányfogás... *(a szózatól megbátorodó kincskeresők már-már föllökik egymást)* Kendtek meg várjanak egy kicsit, kint az udvaron, mert nyújtózom egyet; nagyon kitikkadtam!... Gazduram, egy kis bort is hozzon a sonka, kolbász, kenyér mellé.

Fattyú *(visszaszól)* De bevesz még bennünket a kincslelésbe?

Csuba Az üzlet az üzlet! – bátorítja, kifele hessegetés közben, Csuba, hogy nekiláthasson végre falni egy kicsit.

Gergely *(átjön a helyiség másik végéből, hol a családjával s az előbbi két sikerületlen sárkányhúzáson pórul járt vénekkel tanakodik arról, mi legyen most a teendő)* Ferke öcsém, minden rendben, a kisbíró összegyűjti a faluban a kötelet, az asszonyok fogják egybetoldani. Tán elég hosszú lesz!

Csuba Föltesszük a szekérre, aztán meg sem állunk a sárkány likáig. Jól mondja, főbíró uram!

Gergely Látom, szép summa jött már össze. *(lesne a tarisznyába)*

Csuba Meglehető. *(befogja a félig telt tarisznya száját)* De kendtek még tartoznak! A másik felét nem adták ide.

Gergely Hohó, majd a végén, ha kihúztuk a sárkányt és bezsebeltük a kincset! Addig egy krajcárt se többet.

Csuba Már itt se vagyok.

Gergely Azt próbálja meg!

Csuba Nem azért mondom.

Juci *(be)* Hé, Jenei uram, itt a gatyája! Már meg is száradt. *(mutatja föl)*

Gergely Nem hallja, esküdt uram, a gatyája! Felveheti, aztán akár háztűznézőbe is elmehet.

Jenei Mit ordít, még nem süketültem meg! Segít felhúzni? *(a bíróné rásegíti)* Ejnye, lelkem, csak lennék fiatalabb! *(igazít magán, amikor a menyecske megköti a derekán a gatyamadzagot)*

Hajdú Hogy mondta?!

Gergely Kend csak hallgasson, mindjárt itt lesz Annuskája, azt féltse, ne az én asszonyom! Nem olyan az. *(öleli Juciját)*

Juci De nem ám! *(bújuk ki ura öleléséből)* Hát a kend gatyája? *(meregeti a szemét Csuba irányába)*

Gergely Ő megúsza szárazon! Mi futottunk árkon-bokron át, táltos uram meg rátalált a sötétben, sárkánnyal a sarkában is a csapásra.

Csuba *(a leleplezéstől megrettenve)* Mert felkötöttem a hétmérföldes csizmámat.

Juci Úgy könnyű *(s lehajol Csuba csizmájához)*

Gergely Ne fogdossa, hallja! Mindjárt kupán vágom!

Csuba Nekem mondja, főbíró uram, hozzá se nyúltam?! Nem vagyok én afféle kapcabetyár.

Juci Gergely, kendhez nem szóltam! A táltossal van dolgom, érti?

Gergely Nekem nyóc. *(megy át a többihez)*

Juci *(simogatja Csuba lábát)* Jóféle láb, erős, kitartó, ügyes! Ilyen helyes kend a menyecskékkel is?

Csuba Már amelyikkel!

Juci Jaj, lelkem, táltosom, nagyon rám férne egy kendhez hasonló ifjú ember!

Csuba Hát nincs rendben a kendtek szénája?

Juci Még hogy a szénánk, a szalmánk se! Ilyen vén kecskével mit kezdjek? Hozzá adott apám, mert nagyon eladósodott, de hogy mit tett velem?! *(s már Csuba ölébe ül)*

Csuba Teremtő Isten, meglát bennünket az ura, végünk! Mi lesz a kincssel?

Juci Nekem kend lehetne a kincsem. *(ölelné)*

Csuba Meglátnak!

Juci Olyan vakok és süketek ezek most, hogy akár be is bújhatnánk az ágyba.

Csuba *(felugrik)* A dudást nem hitta, gazduram?

Vaklaci *(odasántikál)* Láttam, miben sántikálsz, te rosszcson! De családban marad, mert már te is a mi kutyánk kölke vagy, csak az arany meglegyen! Dudásért elszalasztottam a vászoncelédet, rögtön itt lesz. Addig is, ha meg nem sértem. *(kupa bort nyújt)* – Igyunk a sárkányvadászatra!

Hajdú Hogy mondta, igyunk? Ez jó ötlet, Isten, Isten! Egészségükre, vitéz urak! *(a többi is*

odasereglik, kupát ragadnak)

Jenei A sárkány bőrére! Fenéig. *(isznak)*

Vaklaci Csökmőért csatára! Ennél szebbet képzelni sem lehet.

Hajdú Csak ott ne hagyja a másik lábát is!

Gergely Rá a sárkányra! *(hajtja föl a magáét)*

Hajdú Azt a nótát ismeri-e kegyelmed:

*Ha elmegyek katonának, kurucnak, kurucnak,
Bal ódalra felkötöm a kardomat, kardomat.
Ha osztán a csatába elesek, elesek, elesek,
Piros palásttal takarnak éngemet, éngemet.*

Vaklaci A számból vette ki a szót. De azt nem ismerik sárkányvadász cimborák:

*Megengedjen a magyarság, csak azt kiáltom:
Ídes hazám, mire jutál, csak azt sajnálom!
Nímet lesz mán a vezéred,
De tenéked az nem véred,
Jaj, ki ne szánna!*

Gergely Ne ríkassatok, fiaim... Megszakad a szívem!

Hajdú Csak nehogy hanyatt vágja magát, bátyámuram.

Vaklaci Nézzen oda az ember, de nagy legény lett kend, mióta összeszűrte a levelet azzal a váradi testáros nőszeméllyel!

Hajdú Befogja a csőrét, mert nem állok jót magamért. *(menne neki)* Eltángáлом, tudom Isten...

Gergely Ne, te! Tartogassuk az erőnket a sárkányhúzásra. Az én házamból nem csinálnak kendtek Putri-csárdát!

Csuba Én ezt szeretem a legjobban:

*Megjártam a hadak útját,
Nem tartottam lovam száját!
Nem tartottam lovam száját,
Most siratom magam baját.*

Vaklaci E szép!

Mind

*Harcoltam én a hazáért,
Istenért és szabadságért.
Búval eszem most kenyerem,
Bujdosó lett énbőlőlem.*

Jenei Hallják, ezt hallom!

Hajdú A kincsre!

Imi *(be)* Bíró uraimék, itt a szekér kötél! Indulunk? Mit mondjak a kocsisnak?

Gergely Várjon, erre még inni kell! Inkább sürgesd meg a dudást, fújja el a nótánkat!

Úgy jobban esik harcba szállni. *(Imi el)* Becsület; píz; ifjasszony. *(mordul magában)*

Csuba Jöhet a dudás, de jöhet a főtt kappan, a sült ruca, a kövér lúd pákászmódra, mert való igaz, jól mondta bíró uram, jól fel kell készülni a sárkányodú megvívására, az utolsó, a döntő ütközetre!

Vaklaci Ahhoz erő kell.

Hajdú *(félhangosan)* Kövér lúd pákászmódra? Tehát nem tömött lúd! Mert akkor megkérdeztem volna a bírónétől, hogy bírta?

Gergely Rajta, jöhet a dínom-dánom, folyjék a bor! Gyűjtsünk erőt.

Juci Megyek; zabálhatnak, vedelhetnek kendtek kedvükre! *(el, odasúgja Csubának)* Kint megtalál.

Jenei *(énekelni kezd)*

*Haj, Rákóczi, Bercsényi
Régi magyarok vezéri,
Bezerédi!*

Vaklaci Ezt hallgassák! *(s tovább iszik)*

Jenei

*Hová lettek országunknak
Ékes csillagi...*

Csuba Most danolják ki magukat, hallják, mert a Rétben egy pissz ne legyen! Nem úgy, mint éccaka.

Hajdú Láttá, Csuba uram, a bíróné letörülte a széket, mielőtt kend ráült?!

Vaklaci Foglalkozzék mással, ne a bíró urat piszkálja, amikor a falu dolga miatt fő a feje!

Gergely Mondtam már, emberek, most gondolják meg! Ferke ecsém világosan elmagyarázta: csak az jöhet a Rétbe, akinek tiszta a lelkiismerete! Tiszta a keze, a szíve, a múltja, másképp megint csúful járunk!

Juci *(be, több fattyúval, velük a kisbíró)* Nézzenek oda, ők lesznek azok a húzó legények?

Antoanette *(be)*. Micsoda cemende! Huh, itt vagyok.

Imi Emberek, megfogják a kötelet, rákötik a sárkány lábára. *(köti a kötélvéget a főbíró széke lábára; mutatja a fattyaknak, hogy s mint)* Aztán adj neki! *(a rántásra a főbíró félig leesik a székről)*

Gergely Ki ne rántsa, mert hókon nyomom! *(s akkorát csap az asztalra, hogy az majd beszakad, fogja a kezét)*

Imi Bocsánat, próbálom a húzó fiúkkal!

Juci Egyet, hármat itt hagynak nekem.

Hajdú Az nem megy, akkor nem lesz sárkányapritás!

Juci Adok én kendteknek: hékás, kend, jöjjék. Hallom, jó húzó, emelje föl a húsosfazekat! *(keze kiadós tomporán, s kihúzza magával az egyik fattyút a pitvarba)*

Vaklaci Akkor: rá! Reá! Adunk a piszkos állatnak! Írماغja ne maradjon. Igyunk a győzelemre! *(isznak)*

Gergely Hol a dudás? Akkor most azt a nótát... *(fogja fájós kezét)*

Antoanette Engem észre sem vesznek? Hajdúkám, már meg se lát?! *(nyakába borul, a többinek:)* Húzunk, vagy nem húzunk? Mit teketóriáznak annyit? *(Hajdú már-már kiszabadul karjai közül, a vének kihúzzák magukat)*

Jenei Beh gyönyörű pár! Persze, amikor még ilyen fiatal az ember... Fiatalság...*(nyerít)*

Imi Hallja, ez nem hang, firhang!

Gergely Honnan ismeri kend ezt a nőszemélyt? Mintha valahol már láttam volna. Mutasd magad, lelkem. *(paskolná ép kezével Antoanettet a hátulján, de valamiért visszakozik)*

Hajdú A legutóbbi deresre vonáskor, kódis-pálcázáskor akadtam vele össze, emlékszik, Gergely bátyám, amikor...

Gergely Ne is említse, már hogy ne ismerném fel! Remélem, tisztességes a szándéka ezzel a szegény teremtéssel?!

Antoanette Szegény?!... Szegény, hallja, a mindjárt megmondom kicsodának a micsodája!
„Szegény” a kend felesége, amikor homokos lesz a kerezsi feredőben a sejhaja és nem tud vele mit kezdeni, mert a tehetetlen ura egy pillanatra sem hagyja magára!

Hajdú Lelkem, Annuskám, hadd jelentsem be a nemes Tanácsnak: másfél év özvegység után újrահázasodom!

Antoanette „Annuska”, ez nem is rossz. *(folytatja, ahol abbahagyta a puszilózást Antoanette, majd észbe kap)* Hogy mondtad?! Jól mondtad.

Vaklaci Erre inni kék!

Gergely Tartsa meg az Isten a kentek szokását, de most inkább azt tárgyaljuk meg, hogyan húzzuk ki azt a bitangot a likából!

Antoanette De csiklandóságokat tetszik mondani! *(csiklandozza meg a saját hónalját)* Mert ha az egyszer oda beverekszí magát...

Szín: Rét

Csuba Most jön a harmadik, most jön a harmadik. *(dörzsöli a tenyerit)*

Béla *(be, két kaszával: az egyikbe kapaszkodik, a másikkal jár, mert hozzákötötte a törött bal lábát)* A harmadik? Nem a második? *(szétnéz)* E lenne az? Már mint hogy a sárkány likja helye.

Csuba Kend meg kicsoda? Mit keres itt, ahol a madár se jár, legfeljebb a húzó csapat? *(megérkeznek a húzók kapával, kaszával, horoggal, csáklyával, fejszével, fokossal, husánggal, sarlóval, rozsdás karddal felfegyverkezve)*

Imi Isten hozta, Béla bácsi, meggyógyult, meggyógyult? Hiába, a hivatal az hivatal! És e lesz a hivatalos húzás, törvénybíró uram! Fattyak, a szekeret hagyjátok ott, dögöljenek az ökrök, ha már belefeküdtek a pocsolóába, kapaszkodhatnak, amikor ki kell húzni az aranykincset! Szedjétek le a kötelet és húzzátok ide! A sárkány innen már csak egy pökés. Huk.

Gergely *(a karja felkötve)* Az előkészítés vezérének kinevezem a kisbíró. Imikém, intézkedjék, de katonásan!

Imi Megy ez, mint a karikacsapás! Fattyak, hol az a kötél, huk-huk.

Béla Hogy mondtá, kedves öcsém?

Hang Huk.

Vaklaci Csak nem megint a réti boszorkány?

Gergely Nekem itt ne hukkoljon! Még egy ilyen csuklás és a sárkány idő előtt felébred.
Vaklaci, vegye át tőle a vezérletet. Ezzel sokra nem megyünk.

Vaklaci *(összerezzen, magában morog)* Megállj, ezt még megkeserülöd! Mióta tegezzük mi egymást? Tán együtt legeltettük öregapánk disznait?

Gergely Hogy mondtá?!

Imi De főbíró uram, huk.

Gergely Álljék oda az öreg fűz alá, bújják az odvába és ki ne gyűjjék onnan, míg a sárkányt fel nem daraboljuk! *(a kisbíró bemászik az odúba)* Szőlőbíró uram.

Vaklaci Előbb az alarm, aztán az attack.

Jenei Már attack neki? Kinek, mert én még nem látom a sárkányt! Vagy csak huncutkodnak velem, emberek?

Hangok Hukk. Hu-uk. Hu-Hukk.

Kádár Hajdú uram hol van? El ne vesszen ebben az ingoványban.

Gergely Nem olyan fattyú az! *(jár kézről kézre a papramorgó)*

Tanácsbéli Igyál!

Más tanácsbéli Hadd el, nem lelem meg a likat!

Tanácsbéli A te korodban csoda lenne.

Gergely Bíró uram, fújja meg a túlköt.

Csuba Még csak az hiányzik! Madarat durrogtatással fognának. Gyorsabban, csendesebben, lassabban, úgy, ide, még, jó. *(bejöttek a fattyak a kötéllel, őket igazítja)* Hány rőf hosszú?

Vaklaci Száz meglehet, úgy vélem!

Gergely Ne véljen kend semmit, hajtsa végre Ferke öcsénk parancsait.

Csuba Kérek egy markos legényt!

Imi *(odúból)* Kisfiam, gyere! Most vagy soha. *(s előáll egy hatalmas szál legény)*

Fattyú Éngem híttak?

Csuba Mi most bemegyünk a sűrűbe a sárkányhoz, kentek meg se pisszenjenek! A kötelet rátesszük a jószágra, a lábára, a fülére vagy a farkára, netán a derekára, amit elérünk, aztán húzzad!

Vaklaci Kiáltsanak, ha lehet!

Csuba Rikótson a halál, meg ne mukkanjanak! Elijesztik a vadat, aztán fuccs. Na, jere, koma. *(eltűnnek a kötélvéggel a rét setétjében)*

Vaklaci *(felkapja az acéltüköröt, melyet Csuba kiejtett a pendelye alól)* Na nézzük, hol van az a híres kincs! *(nézi)* Sehhol semmi.

Jenei Mutassa! *(lendületével kiveri Vaklaci kezéből a kincskereső tükröcskét, a levegőben elkapja)* Még tönkreteszed, szerencsétlen. *(keres valamit a tükörben, nem látja)* Mintha derengene valami.

Gergely Hadd lám!

Jenei Tisztán látom!

Gergely Én semmit.

Vaklaci Vak tükör ez, hallják! Csalafinta alak ez a táltos; bezzeg ő látja benne a kincset. Hiába, ahhoz kell tudomány.

Gergely Azt lát ez, amit akar.

Jenei Tegyük le, mert Csuba kománk megorrol. *(visszateszi a pázsitra)*

Gergely *(a húzásra készülő fattyaknak)* Mit báméskodnak, fiúk?! Mi itt szépen a vízparton leülünk, kentek meg, ahogy kijön a táltos, nekifekszenek! Amilyen erős fattyak, kirántják elsőre. *(letelepszik a gyepre, a tanács köré ül)* A mieink!

Hajdú *(be)* Majdnem eltévedtem! A menyasszonyom tartott vissza.

Gergely A legjobbkor bíró uram, rögtön húzzuk a sárkányt!

Hajdú *(halkan)* Csak meg ne jöjjön addig Annuska.

Csuba *(be a fattyúval)* E megvóna. Kötélre, legények! Zaj nélkül, pszt! Eléggé fújja a kását a koma, de jobb az óvatosság. Ezt kapd el, ne a gyiloklesőt!

Gergely Kis Imi *(odainti)*, milyen vót? Valóban pikkelyes a teste az állatnak?

Fattyú Ahogy körülkötöttem, afféle! Olyan körül vót.

Béla *(nem tud leülni, a két kaszával végig áll)* Halálra ijeszt; nem volt nekem elég a ló, most még a sárkány is?! Ej, asszony, ha rád hallgat az ember.

Vaklaci Most látom kendet, jobban is világíthatna a Hold! Úgy néz ki törvénybíró uram, mint egy harci szekér.

Hajdú *(kacag)* Majd vesse be, ha elérkezik az ideje! Haha.

Csuba Csitt! Mi húzzuk, addig hasaljanak le, nehogy elvigye kenteket a huzat!

Vaklaci Akkor most én is toljam, vagy üljek kentek közé?

Gergely Kendnek a gyűlésben a helye! A vezérletet most már átadhatja a mester úrnak. *(Csuba maga mögé néz, majd észbe kap)*

Vaklaci Akkor, fiúk, fogjuk meg és húzzátok. *(leheveredik a többi közé)*

Kádár Húzzák tízen, lesik tizenketten!

Gergely Kend mindig ellenkezik; de ha most megfogjuk az Isten lábát, kend is kifogja!
Imi Halljuk! Hukk.

Vaklaci Nem fogja be?! Sokat evett, keveset ivott. *(lopva meghúzza)*

Gergely Dufla bért kap, ha nem árulkodik... Menjen kend, itassa meg, ne! *(átadja a csikóbőröst a szőlőbírónak)* Tegye már le a kálvinista keresztet! *(inti meg Hajdút, aki még mindig azt szorongatja)*

Csuba Akkor most, mindent bele! *(a húzó fattyak nekiveselkednek)*

Gergely Ez az! Megfogjuk a pénz anyját!

Kádár Apját.

Csuba Még egyszer! Most rántsunk egyet.

Gergely Anyját, mert, hallja, csak az bír pízti fialni!

Vaklaci *(a jegyzőnek)* Látja, ennek nem jár túl az eszén! *(rémes hang üti meg a fülüket)* Mi ez? *(a tanács lelapul, a szélbe állított kanta dermesztő hangja)*

Hajdú Hallják, ennek, még hogy sárkányvér, embervér lesz a vége.

Jenei Csak egy kis bor íze legyen a sárkányvérnek!

Gergely Azt mondják, a hüvöst szereti, mert amúgy is forró a vére, megfőne benne a tojás. És éjszaka bög.

Vaklaci Ez az lehet! Többször hallottam már.

Gergely Anyámat kérdeztem ki az éccaka, csak a táltosnak van hatalma felette.

Hajdú Az én öreganyám azt mesélte: a sárkány meg a szegény ember a durrogatásban versenyez egymással. Egyszer a sárkány akkorát durrant, hogy szülője ágyastól a földre zuhan.

Csuba Elég volt a lustálkodásból, nemzetes uraim, befogom kenteket is az istrángba! Jöjjenek, de hamar, mert a sárkány egyre vadul! *(a húzó fattyak kezéből szinte kiveri a sárkány a kötelet; odamennek a vének; visít a sárkány a likas kannából)* Kapja el...

Jenei Csak nehogy megártson! *(beáll Jenei, fogja a másik fél kezével a sérvét)*

Csuba Húzzák, a mindenét! Kend is, ne csak tegye, bíró uram! Azért a vastagja ne jöjjék ki; húzd.

Vaklaci Nem megy.

Csuba Pihenjünk egy kicsit, gyűjtsenek kentek erőt! Mert ez túlon túl erős fenevad. *(megpihennének, ám észreveszik, hogy valami világít a magosban)*

Vaklaci Nézzék, a sárkány szeme! Szeme világa. *(majd hanyatt esnek az ijedségtől)*

Kádár Mint a töklámpás! Kivágták a tök szemét, száját, üres hasába mécszet tettek...

Hajdú Nehogy, nótárius uram, igenis a sárkány szeme! Ennek már a fele sem tréfa! Milyen mérgesen hunyorog...

Gergely Most kéne elkapni! Kötélre, fattyak. *(s nekiállnak húzni)*

Csuba No, már közelít! Még egy kicsit, hó...

Imi Azt nézzék, már okádja a tüzet! *(a sárkány felett, fa magasában a vászonzafazékból zsarátot szikráztat a feltámadó szél)*

Csuba Most kapjuk el! Húzzák, könyörgöm, húzzák! *(rázendít a legutóbbi húzásból ismerős tülök, újabb sárkányszem kap lánggra)* Miska, ezt összekeverted... Haragszik a rángatásért! Húzd.

Vaklaci Jön ez, a kutya teremtettét, de nagyon ellenére van, hogy kijöjjön. *(törli arcáról a verítéket)*

Hajdú Nem csudálom!

Csuba Még egyszer, kötélre, fiúk! *(a fára kitett kanta egyre kísértetiesebben szól, még jobban okádja a tüzet a sárkány, s mintha lassan mind a hét fejének a szemei helyén pislogna a töklámpás)*

Gergely Kitartás, meglesz, jön a sárkány! *(köp a markába)* Érzem a fogásáról... Ne sajnálja a

tenyerét, Matyi, vesse meg a sarkát, Béla, legények, a sárkányra! Most mutassák meg, mekkora húzók! (*Béla, tisztos távolból a hóna alatti két kasza felett mutatja a kezével, mennyire szorítja a semmit*)

Vaklaci (*a falu felől dudu szólal meg, s még valami hang erősödik*) Hallják, ez már több a soknál.

Imi Bekerítettek bennünket! A falut már kardélre hányták, most mi jövünk. (*kimászik a fából, kerekét old, fia utána*)

Gergely Egy tapodtat se! Az csak a sárkány anyja lehet, jön megvédeni a fattyát!

Hajdú Épp ez az, ettől tartottam. (*indulna*)

Csuba (*félhangosan*) Ha ez a dudaszó is tőled származik, Miska, kiálltad a táltos-próbát.

Béla Mit álltunk ki?

Jenei Mért nem húzzuk, még a végén elszelel! (*Miska újabb vad hangokat hallat a fáról*)

Gergely Hallják, ez már durrant is! A szele meglebegetteti a sárkány szeme fényét.

Béla A bika is készül.

Csuba Fújja a mérgét azokra, kiknek valaha is titkos ügyük volt más asszonyával. Ejnye, ha kiugrik, agyarára szedi ezeket!

Gergely Ezt meg hogy érti, komám? Még hogy menjünk haza a kincs nélkül?! Nem ebben állapotunk meg!

Hang Anyám.

Csuba Baj van, bíró uram! Nagy gondot okoznak nekem kegyelmetek. Meggondolatlanul válogatták össze a húzókat. Mérgező a sárkány! Azokra feni a fogát, akik más feleségét szeretik, vagy valaha szerették. Félő, hogy már húzás nélkül is előjön, egy ugrás neki idáig. Agyarára szedi mind, akinek vaj van a fején és szőröstül-bőröstül felfalja!

Hajdú Én megmondtam, hogy baj lesz ebből.

Gergely A teremfáját! Ami igaz, igaz, ezt mondta anyám is, de nem akartam neki elhinni.

Csuba Aki lúdas, fusson, aki jámbor, húzzon! (*odaáll a kötélhez*)

Gergely (*nyaka köré keríti a subáját*) Ha így áll a dolog, ki-ki gondolja meg. Én nyargalva mutatom az utat azoknak, akik víg órájukért nyomorultul pusztulni nem akarnak! (*elcsattog*)

Vaklaci Utána! (*elfut, vele a többi, egyedül Jenei marad*)

Csuba Kend nem hallja? (ordít Jenei fülébe) Akinek nőtlen korában köze volt más asszonyával, távozzék innen, mert a sárkány azonnal széjjelszaggatja!

Jenei Nem vélekszem. (*s csak fogja a kötelet*)

Csuba A bíró elpucolt az arannyal, igyekezzék, még eléri!

Jenei Jól saccoltam, hogy e lesz a nóta vége! Megint túljártak az eszünkön... Na, majd én fülön csípem! (*eltotyog*)

Bujtár (*esik be kisvártatva, nevéthetnék gyötri; a töklámpás-sárkányszemek pislantanak még egyet, a serpenyőbeli sárkánytüze percen kettőt, a kanta lika be nem fogná a száját; a rétbeli pázsiton két magára maradt, gyöpbre döfött kasza; az előbbi zaj helyett mintha új támadna; Csuba a hóna alá kapná ezt a két gazdátlan mezei szerszámot*) Elhúzták a bőrüket?

Csuba Utánuk megyek, addig hányd karikába a kötelet! (*hangok, dudaszó*) Hát nem te voltál amarról is? Ajaj, ott jön a fübe lőtt menyecske.

Antoanette (*be, vele Dudás, bürdudáján játszik, fújtatva Juci, Csaplár, s még több személy*) Nem késtünk le semmiről? Hol az arany?! Csak nem lépett meg vele az a vén kecske?

Juci Vén kecske? Ezt kire mondod, te mindjárt megmondom, miféle?!

Antoanette Az uradra. (*a kíséret fogja le; némi csihi-puhi, pofon, bokán rúgás, hajtépés, stb.*)

Csuba Tyűh, e volt a felmentő sereg? Arra, arra szaladnak, utánuk!

Antoanette (*a kaszát kikapja a táltos kezéből, aló, mars; a dudás újfent rázendít; a kis sereg visszafelé iparkodik*) Kapnak a pofájukra. (*el*)

Csuba A sárkány, a sárkány! Jön a sárkány, jön a sárkány! *(utánuk; Ferke majdnem ugyanarra)*

Szín: Putri-csárda

Csuba Utánuk siettem, a helység házának az udvarán kaptam őket. Merő latyak, csurom víz volt valamennyi, és remegtek, mint a nyárfalevél. Jól rájuk ijesztettünk. „Bitangok, ezt akartátok?!”, dörrentem rájuk Vigyázattal legyünk, mondtam, megtörténhet, bár ne úgy lenne, hogy a dühödt sárkány még ezen az éccakán beront a faluba és éles körmével, hegyes fogával kimetszi kenteket, akár a juhász a kosnak valót! De azért sose rettegjenek, ugrasztottam őket, ne féljenek, amíg engem látnak! Megőrzöm én kenteket! Itt a bitangistálló a helység ház mellett, oda bemenjenek, én meg a küszöbre fekszem. Ahogy világosodik, kimegyek a rétre, lecsillapítom a háborgót.

Deák A tökfilkók, elhitték?

Csuba Nekem, ezek, hallod, mindent!... A húzó személyek szót fogadtak, a jászolfára körömrugóra telepedtek, mint kakasok az üllőre! Rákattintottam a tenyérszi lakatot az ajtóra és addig üldögéltem a küszöbön, míg a kulacsból ki nem szoptam a bort. A kulacsot, félig volt már csak, a község ház kerítésére akasztva leltem, a sárkányfogásra való nagy kifelé igyekezetben hagyhatta ott az egyik tanácsbéli. Akkor az üres csikóbőröst a kilincsre akasztottam és búcsút vettem a kapufélfától.

Deák Tőlük el sem búcsúztál? *(jegyzetel)*

Csuba Odapöktem a bitangistálló falára: „Engem akkor látol, mikor kivirágzol!” Értenek ebből is.

Deák Így már egészen más. *(ír tovább)* És hogy szabadultak az urak?

Csuba Miskától tudom, az meg Erzsikéjétől: bent kuksolt a kovács is, másnap ért oda a Komádiból hívott mester, aki leszerelte a ménkű nagy lakatot. Addigra rájöttek a csúfos valóságra; mérgükben megfogadták, hogy elfutásuk igazi okát titokban tartják. De az egyik legényt addig faggatta valamelyik ügyes menyecske, míg minden kiderült. Kerekedett erre lármás családi perpatvar itt is, ott is!

Csaplárné *(be, hozza az újabb kancsó bort)* Kari volt, Ilusnál. Gazduramék azóta nagyon csendben vannak!

Deák Nem csudálom, hogy így megcsendesedtek. Hallod, olyan istóriás éneket faragok én ebből!

Csuba Halljam.

Deák Csak a címét árulom el: „Dracon Csökmensiensis” *(tesz el tollat, kalamárist, papirozt)*

Csuba Mi lenne, ha úgy írnád, hogy az egyszerű ember is értse?

Deák Csak a címe van deákul, a vers magyar! De még nincs ki. Ha elkészül, neked olvasom fel elsőnek!

Csuba Kár, hogy nem csubául írod, de azért isten éltesse! *(koccintja kupáját cimborájához; volt, nincs kupa bor)*

Deák Valami újabb cselvetésre nem készülsz? Hátha belefér az istóriába.

Csuba Persze, hogy persze, Váradra! Azt mondják, tele a város gazdag vénemberrel.

Deák Azokat is kicsalod a kert végibe kincset ásni? Nehéz lesz *(elékapja a szerszámokat a tarisznyából)*

Csuba Minek nézel? Ezúttal orvos leszek, orvosdoktor!

Deák *(veszett jegyzetelésbe fog)* Nem rossz! Kizsebeled őket arra hivatkozva, hogy mindenféle patikaszerre kell a forint.

Csuba Valahogy úgy... Kend ne hallgatózzék! *(szól a csárda asszonyára, aki durcásan áll a*

kármentő fa rácsozata mögé)

Deák Erről jut eszembe, itt mennyit vágál zsebre? Százat, másfélszázat?

Csuba Jó másfél ezret! Pontosan ezerhatszáznegyvenhárom forint és három karajcár került a tarisznyámba; persze társultak a szomszéd falvak is.

Deák Maradt valami, vagy már mind eldorbézoltad?

Csuba Békésen Rozi házat vett, persze nem túl gangosat, hogy ne legyen feltűnő; a többi valóban szórén-szálán eltűnt. Valami kicsit félretettem.

Deák Sosem hittem volna, hogy így megemberesedj; amilyen bamba Körös-parti fattyú voltál...

Csuba Hagytam volna, hogy éhen vesszen a családom? Olyannak ismersz? *(isznak, tölt)*

Deák A feleségedről mindig elfeledkezem! Mikor mutatod meg nekem is, csak nem rejtegeted előlem?

Csuba Ha úgy tennék is, jól tenném.

Deák De azzal a Váradal baj van. Várad eléggé katolikus fészek, kend meg sült református! Ott nem lopja be ilyen könnyen magát az emberek szívébe.

Csuba Akad ott is kálvinista.

Deák Nem akarsz a Kálvin-hitűeket kifosztani?!

Csuba Igazad van! Csak az a bibi, hogy nem ismerem a pápista Bibliát.

Deák Majd én eligazítalak.

Csuba Ha kell, áttérek a hitükre.

Bujtár *(be)* Adj' Isten!

Csuba *(felpattan, megölelik egymást)* Végre megkerültél.

Csaplárné *(csettint az ujjával)* Még egy „Csuba”. Hallják, amióta kentek meghúzták a vénekkel a sárkányt, a szeghalmiak azzal fogadják a mieinket: „Megjöttek a csökmei csubák!” Ezek se maradnak adósak: „Kihúztuk a sárkányt, ti pedig meghágtátok!”.

Alispán *(be a legényeivel, utánuk Csaplár)* Kend az a híres táltos? A szeme is rosszul áll, azonnal ráismerek.

Deák A táltos rend rendes tagja .

Alispán Kendnek nem osztottam lapot.

Csuba Táltos hogy vónék, Csuba Ferenc a becsületes nevem. *(állna fel, ha tudna a bortól)*

Alispán Én meg az alispán vagyok.

Csuba Azt bárki mondhatja.

Csaplárné Ha ezt Hajdú uram látná. *(kárörömben összecsapja tányérral teli tenyerét)*

Alispán Fogmegek, fogják meg és vigyék! *(emberei vasra verni igyekeznek Csubát, de nem megy, mert kezét-lábát szétveti s úgy megmerevíti, hogy nem, olyan nincs)* Mit ügyetlenkedtek? *(a fogdmegek birkóznak a görcsbe merevedő kezét-lábát szétvető Csubával)* Hát kend, csak nem ennek az imposztornak a tettes társa?! *(veszi pártfogásba a pucolni készülő Bujtárt)*

Bujtár Most látom először!

Alispán Akkor szerencsés ember, mert a „táltos” 3 és fél vármegyében 11 helységnek 132 pálcával tartozik! Meg még ez a legújabb szélhámossága. Most az egyszer nem ússza meg: irány a megyeháza!

Csuba *(akit nem tudnak legyűrni)* Akkor Váradon.

Alispán Ezt kinek mondja?! Értem, Váradra! *(nyugodna meg, majd észbe kap)* – Hát ti meg mi a fészkes fenét csináltok?! A főkolompós még mindig szabad?! Vasra vele, mert ti is megkapjátok a magatokét.

Antoanette *(be)* Jöttem a betyárbútorért! Mindjárt itt lesz értem a másodbíró.

Csaplárné Még hogy a bíró, itt az alispán! *(a Csuba talpát megcsiklandó Antoanette-nek)* Megjött a „vőlegénye”, akit a minap emlegetett!

Alispán Ki ez a némbér? Nincs köze Csuba Ferenc vádlotthoz? Csak nem ő a „réti

boszorkány”, aki mindenben segítette ezt a széltolót?

Csaplárné Szóval a „völegénye” volt az alispán úr, nem is ismeri! Testáros volt Várad uccáin. Jó firma, nem mondom. Megérdemli az a vén lóköető, volt falu bikája Hajdú uram!

Alispán Csend, most én beszélek! Kend kiféle.

Antoanette Kiss Anna vagyok, innen a szomszédból, Hajdú Károly helybéli másodbíró menyasszonya.

Alispán És ezt a csavargót sosem látta?

Antoanette Esküszöm az élő Istenre, sose!

Alispán Akkor mehet *(fogja meg, mintegy búcsúzóul, Antoanette ruhájának a redői mögül kibukó mejjét)*

Antoanette *(pucolna, észreveszi az asztalon hagyott acéltükröt, halmai közé rejti; magának súgja)* Hajdú urammal újra kezdem a kutatást, miénk lesz a kincs!

Csaplárné *(férje-urához)* Kend is adott pénzt ennek a zsványnak, nem csak én?! *(Csaplár távozna)*

Alispán Állj, kend tanú, velem jön! *(az odasündörgő Antoanette testhalmi közé rejtett acéltükröt észrevéve)* Megvan a kincs! *(Csaplárt elereszti, benyúl érte)*

Antoanette Juj, disznó. *(üt Alispán kezire, aki elvész testi és ruházati redőiben)*

Fogdmeg A nem jóját! *(odahagyva a széthányt keze-lába miatt merevgörcsbe kerülő Csubát, közelébb merészkedik, vele tart a megyei fogdmegek ifiú csapata)*

Csuba *(eszmél, hullamerevségéből enged, kancsalsága múlik, a szemét ismét forgatni kezdi, igazítva egyet magán)* Hipp és hopp, ott legyek, ahol akarok. *(a halk fohász után, emezeknek fityiszt mutatva, észrevétlen elsomfordál)*

Antoanette *(teszi, mennyire ellenére van a támadás, az elsompolygó Csubát látva)* Takarodjék, Alispán uram, mert szólok Hajdú Károlynak! Ad az kendnek, ha véletlen ránk találja nyitna a csárdaajtót. *(lerázza magáról Alispánt, a megyei csapat visszatérne a rabbá teendő Csubához a vasalást folytatni)*

Fogdmeg Csuba, hol a táltos? *(Alispán menne Antoanette-hez további kincskeresésre)* Alispán uram, Csuba Ferke köddé vált!

Alispán Köddé, jó hogy nem kinccsé. *(igyekezne Antoanette-hez férközni, amikor fölfedezi a táltos hült helyét)* Utána, a betyárját! *(ki, véle a teljes vármegyei avantgárda)*

Csaplárné *(urát tuszkolva)* Már éppen azt akartam kendnek mondani, tagadjon le mindent! Erre ez a csoda, a táltos nem megugrik?! Járj szerencsével, Ferke! Gyorsan, mielőtt visszajönnének; úgy elrejttem, hogy hét vármegye nem leli meg. *(a csárda titkos pinceajtóját kinyitva iramodnak meg, közben)* Szénakazalba bújtatom; visszajövök, jobb helyet találok kendnek, addig ne moccanjon!

Antoanette *(magára maradvá nekiül bort vedelni, az asztalon maradt kancsókat szabadítja meg tartalmuktól)* „Csoda”, jó hogy itt voltam! Nélkülem sokra mentek volna... Ezt a kicsit megiszom, aztán utána nézek a völegényemnek *(igazít viharvert toaletjtjén)* Jaj, a tojlettem.

Szín: mint előbb

Bujtár A nem jóját, Csubát azóta sem találok. *(áll föl, hogy távozzék)*

Deák Nem tartasz velünk, Miska? Ferke azzal búcsúzott tőlem, hogy újra kezdi.

Bujtár Az ember nem bújhat ki a gatyájából! Maradok; eleget kujtorogtam a Sárret szigetein, úttalan útjain. *(föl guba, süveg kézbe)*

Deák Lány lehet a dologban! De ha neked ő kell. Nélküled kopasztjuk meg a váradiakat.

Bujtor Vár a kicsi falum, Isten álgya. (el)

Deák A kicsi faluja... (fülel, a kisbíró hangja) Faluja... Erzsikéje! (visszaül a csárdaasztalhoz, helyet csinál s tarisznyájából elévarázsolja az írószerszámokat)

Imi (hangja hallatszik be a faluból) **Lakosainknak jó akarattal tudtukra adjuk, hogy helységünkben is megforduló s magát táltosnak, valamint sárkányokkal társalkodónak mondó Csuba Ferenc szavára ne hajtsanak, véle ne ögyelegjenek, szállásra be ne fogadják, mert kinek miatta kára esik, magát okolja, senkin sem kereskedhet!**

Deák (a közhírré tétel közben somolyog, majd olvassa, mit írt eddig)

**Szól Csuba: megkötözöm a nagy fene bestia sárkányt,
Mely tett itt sok kárt és száján nagy tüzet hányt.
Kincskereső hívek, kapjunk no kötélre, legények,
A sárkányt húzzuk, ne legyünk jobbára szegények.
Húznánk, mégse jó, kötelünket rántja de vissza,
Hallják, miként bög már, vérünket még ma megissza!
Húzzátok! Nem jön? Jön már, de felette haragszik,
A kötelen lévő tisztátalanokra haragszik!
Mert ki sokat vétett, meg rontván más feleségét,
Azt széjjeltépvén úgy bényleli mint eleségét!**

Deák (koccint magával, iszik egyet, folytatja)

**Mond vala Nagy Gergely: „Törvényt teszek a szaladásra;
Elhagyom a kötelet, nincs kedvem az ittmaradásra.”
Mond vala, „Kik tudjuk tetteinket, utána be fussunk,
Hogy ránk esmérven gyilkos agyarára ne jussunk!”
Szól Csuba húzókhöz: „Hát kentek, mind haza mégyen?
Vetni magát szaporán szaladóba, mennyire szégyen!”**

Deák (leteszi a versezetet) Ha ezt Csokonai Miska meghallja! (nevet egy jóízűt, s kalamárist, lúdpennát, papirozt tarisznyába téve, szeredást a hátára vetne fütyörészve föláll, hogy meginduljon másfelé, ki a csárdából) Hol a sárkány, hol a sárkány!... Hallod, az kéne! Meg Csuba Csökmön. (el)

(VASFIRHANG.)